

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 25Co/66/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217508  
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217508.2

## Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľky: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporkyni: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniam Okresného súdu Nitra zo dňa 02. októbra 2014 pod č. k. 10C/345/2012-124, zo dňa 22. septembra 2014 pod č. k. 10C/345/2012-119, takto

### rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 02. októbra 2014 pod č. k. 10C/345/2012-124 **p o t v r d z u j e .**
- II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 22. septembra 2014 pod č. k. 10C/345/2012-119 **p o t v r d z u j e .**

### odôvodnenie:

Napadnutým uznesením zo dňa 02.10.2014 pod č. k. 10C/345/2012-124 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť v lehote 10 dní od jeho právoplatnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- eur a to buď v kolkoch alebo príkazom na úhradu na označený účet súdu s tým, že súdny poplatok je vyrubený podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, domáhajúc sa jeho zrušenia. Napadnuté uznesenie označila za nepreskúmateľné pre úplnú absenciu dôvodov jeho vydania. V tejto súvislosti poukázala na to, že prvostupňový súd uviedol, že súdny poplatok je vyrubený podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ktorá však určuje len poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie i spoplatnenie ďalších úkonov vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. V tejto súvislosti poukázala na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch a to jej čl. II. bod 3, podľa ktorého žaloby sa budú spoplatňovať podľa položky č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov, ako i odôvodnenie pozmeňujúceho a dopĺňujúceho návrhu časti poslancov, ktorým došlo k zavedeniu spoplatnenia žaloby paušálnym poplatkom 20,- eur. Argumentovala, že v danom prípade podala proti rozsudku odvolanie a nie žalobu, a preto nemohla byť vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za jeho podanie, súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Argumentačne svoje závery podoprela rozsudkom NS SR z 29. 03. 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. Uviedla, že v rozpore so zák. č. 71/1992 Zb. jej bola uložená poplatková povinnosť, i keď ju nemala, pretože nie je jasne a jednoznačne stanovená týmto zákonom poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, pričom použitie analógie legis v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom

na čl. 59 ods. 2 Ústavy je vylúčené. Takéto konanie zo strany súdu označila za zásah do jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona. Podľa ust. § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade konanie začalo pred 01. 10. 2012, a preto v súvislosti s podaným odvolaním je potrebné aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012, dokedy bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch od poplatku vecne oslobodené. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP), splňajúce náležitosti § 205 a nasl. OSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľky bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Preto napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 OSP potvrdil.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "Zákon o súdnych poplatkoch") súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch).

Podľa § 6 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch).

Podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu Zákona o súdnych poplatkoch bod I. poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, položka 7 a) zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20,- eur.

V preskúmvanej veci obsah spisu preukazuje, že v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10C/345/2012 sa navrhovateľka domáhala náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7Er/148/2011. Rozsudkom Okresného súdu Nitra dňa 22.07.2013 pod č. k. 10C /345/2013-55 bol jej návrh zamietnutý a na jej odvolanie Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 12. 12. 2013 pod č. k. 9Co/342/2013-75 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Následne súd prvého stupňa napadnutým uznesením, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania uložil navrhovateľke povinnosť v lehote 10 dní od jeho právoplatnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- eur.

Úvodom je potrebné poznamenať, že do účinnosti novely Zákona o súdnych poplatkoch vykonanej zák. č. 621/2005 Z. z. boli podľa § 4 ods. 1 písm. c) súdne konania vo veciach náhrady škody spôsobenej

rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od poplatku. Uvedená novela však od 01. 01. 2006 toto vecné oslobodenie vypustila, čo dôvodová správa odôvodnila reakciou na neúmerný nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z.. Zároveň v Sadzobníku súdnych poplatkov v položke 7a bol zavedený nový paušálny poplatok za žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 3.000,- Sk. Ďalšou novelou Zákona o súdnych poplatkoch vykonanou zák. č. 273/2007 Z. z. účinného od 01. 07. 2007 bolo ust. § 4 ods. 1 doplnené o písm. k/, ktorým bolo opätovne zavedené oslobodenie súdnych konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku zároveň s vypustením položky 7a zo Sadzobníka súdnych poplatkov. Posledná zmena v tomto smere bola uskutočnená zák. č. 286/2012 Z. z., ktorým sa zmenil Zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01. 10. 2012 a ktorým bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písm. k/ a v Sadzobníku súdnych poplatkoch za položku 7 bola vložená položka 7a v znení, podľa ktorého zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20,- eur, čím zákonodarca reagoval podľa dôvodovej správy k tejto novele na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. na súdoch. Znamená to potom, že po 01. 10. 2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti, a preto navrhovateľke v súvislosti s podaním takéhoto návrhu, ktorá je v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, vzniká podľa § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie, ktorým obdobne poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a/ vzniká podaním odvolania a dovolania. V tomto smere navrhovateľkou predkladané úvahy, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie i ďalšie úkony vo veci samej, akým je i odvolanie, odvolací súd nezdiala. V tejto súvislosti poznamenáva, že tieto nielenže sú rozporné s vyššie citovanou zákonnou úpravou, ale je ich potrebné hodnotiť ako tendenčné a účelové, keď zákonodarca nad akúkoľvek pochybnosť v Zákone o súdnych poplatkoch za poplatníka v odvolacom konaní označuje odvolateľa a ani poznámka k položke 7a v Sadzobníku súdnych poplatkov jeho poplatkovú povinnosť nevyklucuje, resp. neurčuje iný režim (ako napr. poznámka k položke 13, spoločná poznámka k položkám 1, 2, 6, 7, 9, 14 a 16, poznámka k položke 9, atď.). I keď tvrdenie navrhovateľky o vylúčení analógie v poplatkových veciach je súladné s ustálenou judikatúrou a odvolací súd ho ani nespochybňuje, uložením poplatkovej povinnosti za odvolanie voči rozhodnutiu vo veci samej v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nedochádza tak k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti a ani k použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku. Neobstojí ani poukaz navrhovateľky na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 39/2007 riešiaci právnu otázku, ktorá na daný prípad nedopadá.

Za situácie, že v prejednávanej veci ide o konanie na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, začaté na návrh navrhovateľky dňa 28. 09. 2012, t.j. pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z.z. a že odvolanie proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa navrhovateľka podala 09.09.2013 t.j. po jeho účinnosti, je potom potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti odvolateľky i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 10. 2012 a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Pri výklade tohto ustanovenia nemôže byť sporu o tom, že zmyslom tam uvedenej úpravy je vyňať niektoré úkony alebo konania z režimu spoplatňovania založeného zák. č. 286/2012 Z.z.. Pre danú vec je preto určujúcim hľadiskom zaradenie úkonu, ktorý sa má spoplatniť pod niektorú z častí tejto zákonnej definície. Pri snahe o zodpovedanie tejto otázky si treba uvedomiť, že právna úprava súdnych poplatkov pracuje s legislatívnou skratkou "poplatkový úkon", pod ktorú zahŕňa jednotlivé úkony alebo konania súdov vykonávané na návrh a tiež úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry. Pretože odvolanie je úkonom účastníka konania, je vylúčené, aby mohlo byť úkonom orgánu štátnej správy súdov alebo prokuratúry a rovnako tak nie je ani návrhom na vykonanie určitého úkonu súdom. Z charakteru odvolania vyplýva, že je návrhom na začatie osobitného konania a to konania odvolacieho. V súvislosti s poplatkovou povinnosťou navrhovateľky za odvolanie je takto potom rozhodujúce, či odvolacie konanie bolo začaté do 30. 09. 2012. Preukázateľne v tomto prípade odvolacie konanie začalo podaním odvolania navrhovateľky dňa 09.09.2014 a v súvislosti s podaním odvolania jej vznikla poplatková povinnosť. Preto správne súd prvého stupňa napadnutým uznesením vyrubil navrhovateľke za podané odvolanie súdny poplatok aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti

a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 20,- eur v súlade s položkou 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Reagujúc na námietku navrhovateľky uvádzanú v jej odvolaní o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, odvolací súd len dodáva, že i keď súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je i riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, tomuto právu zodpovedá i odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (porovnaj IV. ÚS 115/03). Podstatou súdneho rozhodnutia je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv a nie prepiaty formalizmus pri vyhotovení súdneho rozhodnutia. Hodnotiac preskúmané uznesenie súdu prvého stupňa vo svetle týchto záverov, odvolací súd považuje tvrdenie navrhovateľa o jeho nepreskúmateľnosti za nedôvodné. Predmetné rozhodnutie totiž obsahuje zákonom požadované náležitosti podľa § 169 ods. 1 OSP a to označenie súdu, ktorý ho vydal, účastníkov konania a vecí, výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní, ako i deň a miesto vydania uznesenia. Z jeho odôvodnenia (bez ohľadu na to, že nie je obsiahnuté v oddelenej časti s výslovným uvedením nadpisu Odôvodnenie) tiež nad akúkoľvek pochybnosť plynie, že súdny poplatok bol navrhovateľke vyrubený za odvolanie, v akej výške a podľa akého ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch (položka 7a sadzobníka).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 02. 10. 2014 podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Podaním navrhovateľky označeným ako „odvolanie proti uzneseniu na úhradu súdneho poplatku za dovolanie“, doručené súdu prvého stupňa dňa 09. 09. 2014, sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko výzva súdu prvého stupňa zo dňa 27.08. 2014, ktorou bola navrhovateľka vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie vo výške 40,- eur do 10 dní od doručenia uznesenia, nie je rozhodnutím v zmysle ust. § 201 OSP, proti ktorému zákon pripúšťa odvolanie. Za situácie, že súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za dovolanie výzvou, nie je na ňu možné aplikovať zákonné ustanovenia, ktoré ustanovujú formu uznesenia. Odvolací súd preto podanie navrhovateľky posúdil podľa jeho obsahu v intenciách ust. § 41 ods. 2 OSP ako jej vyjadrenie k poplatkovej povinnosti a stotožnil sa s právnou argumentáciou súdu prvého stupňa.

Predmetom tohto odvolacieho konania je i uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 22. 09. 2014 č. k. 10C 345/2012-119, ktorým súd zastavil konanie o dovolaní navrhovateľky zo dňa 31. 01. 2014. Svoje rozhodnutie právne založil na ustanoveniach § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 2, § 10 ods. 1 a § 18ca zákona číslo 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch). Konštatoval, že navrhovateľka podala dňa 03. 02. 2014 dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 12. 12. 2013 pod č. k. 9Co 342/2013-75, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 22. 07. 2013 č. k. 10C 345/2012-55. Preto ju súd výzvou zo dňa 27. 08. 2014 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie vo výške 40,- eur do 10 dní od doručenia výzvy, s poučením o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku. Napriek tomu, že navrhovateľka prevzala výzvu na zaplatenie súdneho poplatku dňa 04. 09. 2014 v súdom určenej lehote súdny poplatok za dovolanie nezaplatila a neurobila tak doposiaľ. Pretože navrhovateľka súdny poplatok nezaplatila, hoci bola o následku takéhoto nezaplatenia náležite poučená, konanie o dovolaní v intenciách ust. § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch zastavil. O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, nakoľko konanie bolo zastavené.

Navrhovateľka napadla uznesenie včas podaným odvolaním a žiadala, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodila, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nie ďalšie úkony vo veci samej, pretože podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. V tejto súvislosti poukázala na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorý obsahuje i legislatívnu zmenu smerujúcu k zavedeniu súdneho poplatku za podanie žaloby, v zmysle ktorého

sa žaloby budú spoplatňovať podľa položky 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Za situácie, že podala dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu, súd nebol oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a nemohla byť preto vyzvaná na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Svoje závery označila za súladné s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú vedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. sa súdne poplatky nevyberajú a v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Pokiaľ v Sadzobníku súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, bola jej preto v rozpore so Zákonom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemala. Takéto konanie zo strany súdu označila za zásah do jej základného práva na súdnu ochranu zaručenú v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej Republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s článkom 12 ods. 1 a článkom 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. V tejto súvislosti argumentovala, že v § 1 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch je vyjadrená ústavná zásada vyplývajúca z článku 59 ods. 2 ústavy, podľa ktorej dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, pričom použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vylúčené. Uviedla, že úprava poplatkovej povinnosti predstavuje jeden zo základných aspektov podmieňujúcich právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy, a preto ak zákon v tomto smere stanovil pevné a jasné pravidlá, tieto musí akceptovať každý, kto sa dovoľáva práva na súdnu ochranu a rovnako i štát prostredníctvom orgánov súdnej moci, pretože súd pri výkone svojej rozhodovacej právomoci môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Opierajúc sa o ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch tvrdila, že konanie vo veci začalo pred účinnosťou zákona číslo 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny vzťah platný do 30. 09. 2012, kedy konanie vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo od poplatku vecne oslobodené. Neexistuje legálna povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie a dôvod na zastavenie odvolacieho konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

Podľa § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania prvostupňový súd vyzve poplatníka aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravila v lehote 10 dní od poručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania pred tým ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu, rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako 2 mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a popísaných skutkových zistení odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, ktoré spĺňa i limity riadneho odôvodnenia rozhodnutia vyžadované platnou právnou úpravou. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením preskúmaného rozhodnutia využívajúc postup podľa § 219 ods. 2 OSP sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, ktoré duplicitne opakovať nebude.

Ak by súd akceptoval argumenty navrhovateľky znamenalo by to, že ustanovenie zákona o súdnych poplatkoch stanovujúce vznik poplatkovej povinnosti za odvolanie i dovolanie (§ 2 ods. 4, § 6 ods. 2) by bolo obsolentné, pretože Sadzobník súdnych poplatkov neobsahuje žiadnu položku, ktorá by *expressis verbis* určovala súdny poplatok za podanie dovolania. I keď tvrdenie navrhovateľky o vylúčení analógie v poplatkových veciach je súladné s ustálenou judikatúrou a odvolací súd ho ani nespochybnuje, uložením poplatkovej povinnosti za dovolanie voči rozhodnutiu vo veci samej v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nedochádza tak k svojvoľnému rozširovaniu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti a ani k použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku. V tomto smere neobstojí ani poukaz navrhovateľky na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/39/2007 riešiaci právnu otázku, ktorá na daný prípad nedopadá. Preto je dôvodný záver, že pri podaní dovolania je poplatníkom osoba, ktorá navrhla poplatkový úkon, t.j. podala dovolanie, ak je v sadzobníku stanovený poplatok za návrh, ktorý

sa týkal pôvodného konania, pričom poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Reagujúc na námietky odvolateľky odvolací súd tiež poznamenáva, že v danom prípade ide o konanie na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom začaté na návrh navrhovateľky dňa 28. 09. 2012, t.j. pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z.. Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu podala navrhovateľka po jeho účinnosti dňa 03. 02. 2014. Vznik poplatkovej povinnosti odvolateľky bolo potom potrebné posúdiť i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01. 01. 2012 a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Pri výklade tohto ustanovenia nemôže byť spor o tom, že zmyslom tam uvedenej úpravy je vyňať niektoré úkony alebo konania z režimu spoplatňovania založeného zákonom č. 286/2012 Z. z. Pre danú vec je preto určujúcim hľadiskom zaradenie úkonu, ktorý sa má spoplatniť pod niektorú z častí tejto zákonnej definície. Pri snahe o zodpovedanie tejto otázky si treba uvedomiť, že právna úprava súdnych poplatkov pracuje s legislatívnou skratkou „poplatkový úkon“, pod ktorú zahŕňa jednotlivé úkony alebo konania súdov vykonávané na návrh a tiež úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry. Pretože dovolanie je úkonom účastníka konania je vylúčené, aby mohol byť úkonom orgánu štátnej správy, súdov alebo prokuratúry a rovnako tak nie je ani návrhom na vykonanie určitého úkonu súdom. Z charakteru dovolania vyplýva, že je návrhom na začatie osobitného konania a to konania dovolacieho. V súvislosti s poplatkovou povinnosťou navrhovateľky za dovolanie je takto potom rozhodujúce, či dovolacie konanie bolo začaté do 30. 09. 2012. O takýto prípad v súdnej veci nejde, pretože preukázateľne dovolacie konanie na návrh navrhovateľky začalo až dňa 03. 02. 2014, a preto jej v súvislosti s podaním dovolania vznikla poplatková povinnosť. Súd prvého stupňa jej takto správne výzvou vyrubil za podané dovolanie súdny poplatok vo výške 40,-- eur v súlade s položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti navrhovateľky, keď bolo preukázané, že na ňu nedopadá prípad vecného (§ 4 ods. 2) ani osobného (§ 4 ods. 1) oslobodenia od súdneho poplatku. V prípade, že na výzvu súdu nereagovala a súdny poplatok za dovolanie nezaplatila (svoju poplatkovú povinnosť si navrhovateľka nesplnila ani do rozhodovania odvolacieho súdu), súd prvého stupňa spravujúc sa ustanovením § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch za splnenia tam uvedených podmienok správne dovolacie konanie zastavil. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 22. 09. 2014 podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.